

1. Eesti robotika ning autonoomsete süsteemide arendaja Milrem Robotics esitles novembri alguses Itaalia armeele autonoomset mehitamata maismaasõidukit TheMIS (*Tracked Hybrid Modular Infantry System*). Vanakreeka mütoloogias on Themis korra ja õigluse jumalanna, keda kujutatakse koos kaalude ja mõõgaga ning.....**Themise kujutamise eripära**

ongi õigeks vastuseks!

2. Suetonius oma “Keisrite elulugudes” esitab leegionäride triumfiaegse pilavärsi:

*Kiila kiimakoti toome – päästke naised, linlased,
siit sa laenuks kulda võtsid – nii said naised Gallias.*

Keda nõõgiti?

Hollandi antiigimuseumis tehti temast 3D büst.

3. Paavstiriik emiteeris 2017.aastal 2 eurose juubelimündi, mis on pühendatud kahe ristiusu suurkuju märtrisurma 1950. aastapäevale. Mündil on küstavate profiilvaated ja nende vastavad sümbolid, ka Tartu toomkirik oli pühendatud neile mõlemale. **Keda kujutatakse Vatikani mündil?** (2 nime – 2p, 1 nimi vastavalt 1p).

4. Ajalooperiodiseerimine on rahvusesti erinev. Anglotsentristlikus ajaloos on üks periood määratud suisa kuupäevade täpsusega : 8.juuni 793 (Lindisfarne) kuni 25.september 1066 (Stamford Bridge). **Mis ajalooperiood on nii täpselt määratletud?**

5. Näete-kuulete maailmakuulsa ooperi finaali-kvartetti. Ooper kannab ajaloolise isiku nime ja esitab teda bass. Tema eluaastad 406-453, gooti keelne nime tähendus “väike isa”, kroonikates nimetati küsitavat Jumala vitsaks või nuhtluseks (*ld.k. Flagellum Dei*). Ooperi helilooja teadmine annab 1p ja ooperi nimikangelase/ajaloolise isiku teadmine samuti 1p. **Helilooja ja ooperi nimetus?**

https://www.youtube.com/watch?v=Na3hzbGZujk&ab_channel=ClassicalTunes

6. Püha Georgiuse rist + Püha Andrease rist + Püha Patricku rist = ?

1603

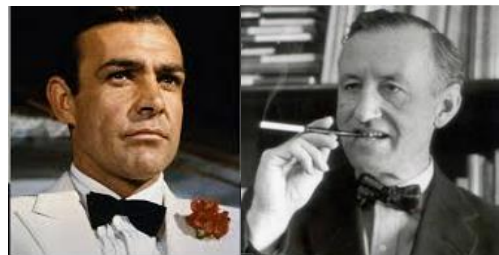
1801

7. Moritz von Kotzebue (*Маврикий Евстафьевич Коцебу*) oli baltisakslasest Venemaa kindralleitnant ja maadeuurija, kes osales koos vanema venna Otto von Kotzebuega Venemaa esimesel ümbermaailmareisil aastatel 1803-06, mida juhtis A.J.von Krusenstern. Tema maine teekond lõppes 1861. aastal Varssavis. **Kus aga Moritz von Kotzebue 30.aprillil 1789.aastal sündis?** Tegemist on lähipiirkonna asulaga, mille mõisa hoonel on mälestustahvel F.G.Arveliusele.

8. EKRE initsiatiivil ootab meid eeldatavalt lähitulevikus ees referendum/rahvaküsitlus. Esimene rahvahääletus Eesti Wabariigis toimus 1923.aastal, ja samuti täiesti ebapoliitilises küsimuses. **Milles seisnes meie esimese referendum küsimus?**

9. Ühisnimetaja?

ja

10. V.I.Lenin(Uljanov) ütles kord: “Kommunism – see on nõukogude võim pluss kogu maa .....!” **Mis oli Lenini arvates kommunismi jõudmiseks vajalik teine komponent?** Vihjeks näete-kuulete muusikat.

https://www.youtube.com/watch?v=1jUvhJ_TgzW&ab_channel=ELOVEVO

11. Eesti Vabariigi põhiseaduse preambulast loeme “.....tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade - .....”. **Kust aga saame väga sageli lugeda samamõttelist lauset?**

SEISAME EESTI RAHVUSE, KEELE JA KULTUURI SÄILIMISE EEST LÄBI AEGADE

12. Äripäev kirjutas, et kontserni Mootor Grupp aastane müügitulu oli 2019.aastal 53,4 miljonit € (kasv 6%) ja kasum kahekordistus (puhaskasum 2,9miljonit €). **Kes on aga Mootor Grupi omanik, kes võttis 2019.aastal ettevõttest omanikutulu 827 000 eurot?**

13. Hiljuti lahkus omavalitsustegelane ja kirglik spordimees Valdek Murd, kes ohtus Sillamäel töötades legendaarse Esja Šuriga. “Enamik kirju, mis Esja Šurilt tulid, olid aadresseeritud ainult meile kolmele,“ rääkis Murd. Esimesed kaks olid Valdek Murd ise ja Arnold Rüütel. **Kes oli aga kolmas, kelle poole Esja Šur pöördus?** Vihjeks: tema perekonnanimi võrukeelsena tähendab pisitillukest asja, eestikeelne vaste võiks olla vidin.

14. Kuidas on prantsuse keeles “poolkuu”? Mõelge traditsiooniliselt hommikusöögiks kasutatavale Austriast pärinevale pagaritootele.

15. Koonus küsimus **I vihje (3p)**

Kuulete Simon Hilli extendid remixi loost “Kaunis maa”, mille muusika autor on Peeter Kaljuste, sõnad on kirjutanud Anu Röömel, Peeter Kaljuste ja Meelis Pai. **Kes laulab?**

https://www.youtube.com/watch?v=q-6Wn61VSgA&ab_channel=PeeterMusic

Ainult heli!

15. Koonus küsimus II vihje (2p)

Küsitav isik sündis Harku vanglas, kus tema Petseri maakonnast, Senno vallast pärinev ema Marie, neiupõvenimega Burešina, kandis 5-aastast karistust. Kirjanik Vello Lattiku väitel kinnitas ema Marie oma poja bioloogilise isa olevat tuntud kirjaniku. Varasest noorusest oli tal eriline huvi teatri vastu, juba 12-aastaselt kirjutas ta näidendeid, seetõttu astus ta Tallinna Konservatooriumi lavakunsti erialale, sai ka sisse, kuid loobus. **Kellest on jutt?**

Pildil koos Robbie Williamsiga

15. Koonus küsimus III vihje (1p)

“Pehmetes ja karvastes”

Kes?

16. Kaks meest, sarnane perekonnanimi. **Milline?**

Vene kirjanik

Eesti maadleja

17. Maantee sõidu Eesti viimastel meistrivõistlustel grupisõidu võitis Norman Vahtra. Hispaania velotuuril täitis oma ülesannet igati korralikult Mihkel Räim. Mõlemad nad sõidavad samas profitiimis. **Millises?** Nimi sisaldab riigi/rahvuse nimetust ja teatavat

ettevõtluse vormi.

18. Pärastlõunal 19.09. 2020 sõitis Keity Meier esimesena mootorrattaga üle Tartu Kaarsilla. Et elus oleks vürtsi. **Mis motosportdiala Eesti nimekaim esindaja on Keity Meier?** Küsitav spordiala arendab eelkõige tasakaalutunnetust ja osavust mootorratta juhtimisel ja annab hea ettevalmistuse ükskõik millise teise motosportdiala harrastamiseks.

19. Puidust naelad on uus kinnitamisviis – neid tulistatakse puitu vastava püstoliga. Puiduga nakkumine ei teki mitte pelgalt hõõrdejõu tõttu, vaid

naela puitu tulistamisel tekkiva temperatuuri ajal, mis sulatab üles puidus oleva ligniini, mis jahtumisel suurendab veelgi nakkuvust. **Millisest puidust kirjeldatud naelu valmistatakse?** Looduses kasvavad nad meist pisut lõuna pool ja nende mets on alt taimestikust lage ja meenutab hästihooldatud parki.

20. Millisest filmist pärinevat näete videoklipis? Olge täpsed, palun!

https://www.youtube.com/watch?v=1u7WN2zBEDc&ab_channel=%D0%91%D0%B8-2

21. Teel Mordori! Kes on sedapuhku kääbikute Frodo Bagginsi ja Samwise Gamgee kehastajad? Eestindatul vastavalt Frodo Paunaste ja Tobajuss Mängla.

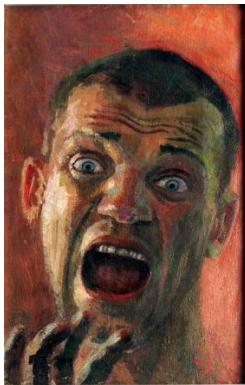

22. “Ühes kardinalipalee ruumis, mida me juba tunneme, paberite ja raamatutega koormatud kullatud nurkadega laua taga istus keegi mees, toetades pead kätele. Tema seljataga hõõgus tohutu kamin, kus leegitsevad tukid pudenesid süteks laiale kullatud kaminavõrele. Küdev kamin heitis tagantpoolt valgust unistaja suurepärasele rüüle, mida eestpoolt valgustas põlevate küüinaldega kandelaaber.” Nii algab armastatud kirjaniku tuntud raamat. **Autori ja teose pealkiri?** (Mõlema teadmine 2p ja pool vastust 1p).

23. “Venelane armastab venelast, sakslane sakslast, lätlanegi armastab pisut lätlast, aga eestlane eestlast ei armasta, tema armastab venelast ja sakslast – niisuke on eestlane.” ütleb üks A.H.Tammsaare tegelane. **Kes?** 1975.aasta filmis mängis teda Ants Eskola.

24. 21.oktoobril 2020 esilinastus portreefilm Eesti kunstiavangardistist “.....Mees, kes kuivatas käterätikut tuules”. **Kellest see film räägib?**

Vasakul *autoportree “Hirm”*
1954.aasta Kasahstani
Dolinka vangilaagris

Paremal *Hiiumaa sümbolid*
seni tundmatus kontekstis
“Värvilised kadakad” 1966

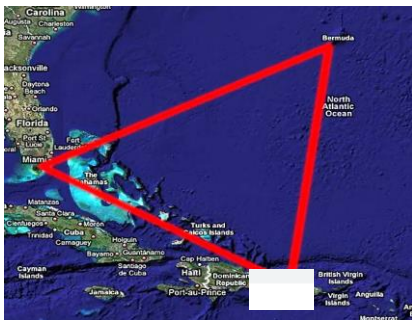
25. Millise rokk- ja popmuusika stiili kõige markantsemaks esindajaks oli Gary Glitter? Stiil tekkis 1970.aastate alguses Suurbritannias: muusikute riided, jumestus ja soeng olid ülepakkuvalt toretsed, sätendavad ja pöörased, kanti plavormjalatseid. Eesti esindajaks võiks pidada Polyphoni/Consiliumit Oleg Sõlega(Jolkin) eesotsas.

https://www.youtube.com/watch?v=fKhah9EDo7s&ab_channel=HectorRim

26. Cité (*Île de la Cité*) on laevakujuline saar Seine`e jões. Saarel elas linnale nime andnud pariiside hõim. Sellel Pariisi vanimas osas asub kaks gooti sakraalkunsti suurteost. Vähemtuntud on Püha kabel (*Sainte Chapelle*). **Maailmakuulsa Cité saare ehitise teadmine on õige vastus!**

16.sajandi Pariisi makett

27. Bermuda kolmnurk on mereala Bermuuda saare, Florida poolsaare lõunatipu ja USA omavalitsuliku inkorporeerimata ala vahel. Hispaania keeles on selle piirkonna nimi “*rikas sadam*”. **Mis nime all tunneme seda USA-st sõltuvat maad?** Rahvusvahelistel spordivõistlustel, näiteks olümpiamängudel,

esinevad eraldi võistkonnana.

28. Jaanalinnud ei peida oma pead liivasse, küll aga kaevub üks Austraalia loom ennast maapinda nii sügavale, et ainult selg jääb näha. **Missugune ürgimetaja kasutab sellist kaitsetaktikat?** Need öise eluviisiga loomad munevad ja siis toidavad oma poegi imetades piimaga. Neid esineb ka vähesel määral Okeaanias.

meil vahetevahel ka salakaks nimetatakse?

29. Selle kala nimetus läti keeles on *repsis*, leedu keeles *seliava*, rootsi keeles *siklöja*, soome keeles *muje*, ladina keeles *Coregonus albula*, inglise keeles *vendace*. **Mis kala see on, mida**

30. Koonus küsimus I vihje (3p)

Kes esitab Aatomiku laulu Elbert Tuganovi 1970.aastal valminud multifilmis “Aatomik”? Muusika autor loomulikult Arvo Pärt. Küsitava eluaastad 1939-2016, kõige muu hulgas Eesti Vabariigi kultuuripreemia elutöö eest aastal 2013.

https://www.youtube.com/watch?v=tPeweSgzTUk&ab_channel=skulmars

Alates 2.38!

30. Koonus küsimus II vihje (2p)

Aatomiku laulu esitaja oli üks Eesti Raadio meeskvarteti liige. **Kes neljast?**

<https://www.dailymotion.com/video/x2sci6l>

30. Koonus küsimus III vihje (1p)

Oma eluloolise raamatu “*Kes ma olen*” annotatsioonis küsitav kirjutab:

“Olen väga tänulik Eesti Raadiole ja Ivalo Randalule, et olen saanud rohkem kui kaks aastat jutustada saatesarjas "Tere, ... Avatud oopus" lugusid oma kirjust elust, neid, millest ongi kokku pandud see mitte ilukirjandusse pürgiv hüplev jutustus.” **Nimi?**